

Parašė Vytautas Petkevičius

Trečiadienis, 2005 Spalio 12 02:00 - Paskutinį kartą atnaujinta Trečiadienis, 2011 Balandžio 13 15:21

- tokį sprendimą spalio 10 dieną paskelbė Vilniaus miesto pirmasis apylinkės teismas. Rašytojas, brolių Vytauto Landsbergio ir Gabrielio Žemkalnio daugiau kaip metus tampytas po teismus dėl jų tėvo Vytauto Žemkalnio-Landsbergio neva apšmeižimo knygoje „Durnių laivas“, išteisintas pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 154 str. 2 d. Panaikinta ir kardomoji priemonė - rašytojo rašytinis pasižadėjimas neišvykti. Teismo nuosprendį susirinkusieji sutiko plojimais.

Spausdiname V.Petkevičiaus teisme pasakytą paskutinį žodį, tartą prieš priimant teismo nuosprendį.

Gerbiami teisėjai,

Aš gerai suprantu, kad moralinė teisė yra aukštesnė visų kitų teisių atžvilgiu, bet neblogiau įsisažmoninau ir tai, kad garbės ir orumo jokiam teisme negalima prisiteisti, kaip kokio supuvusio tvartelio.

Orumas - tai prigimties ir ilgo, tauraus auklėjimo pasekmė, o garbė - teigiamai visuomenės įvertinta ilgalaikė žmogaus veikla, nesutelpanti į jokiais taisykles arba įstatymus, nes tai, kas vienam žmogui atrodo garbinga ir oru, kitiems, priešingai išauklėtiems ir priešingai visuomenės įvertintiems žmonėms, atrodo žema ir negarbinga. Žodžiu, tos abi sąvokos yra prigimties, auklėjimo, tikėjimo, išsilavinimo, psichikos, žmogaus charakterio, įsitikinimų, jo grožio bei tiesos pajautimo sferos, kurias apjungti vienu įstatymo straipsniu arba įsakymu pasaulyje dar niekam nepavyko netgi sukėlus du pasaulinius karus. Todėl, gerbiamieji, kokį sprendimą jūs bepriimtumėt, aš vis viena rašysiu apie taurius žmones ir niekšelius, apie draugus ir priešus, apie senąjį ir jaunuosius Landsbergius, nes tai mano profesija, gyvenimo būdas, kurį iš manęs atėmus, būtų atimta ir visa mano gyvenimo prasmė. Aš nieko kito geriau daryti nemoku. Tai gamtos dovana, jos įpareigojimas, kurį gali nutraukti tik tai mirtis.

Aš niekaip nesuprantu, kodėl įsižeidęs skundėjas neprašo uždrausti mano knygos, kuri jau išversta į rusų kalbą ir verčiama į lenkų bei anglų kalbas? Nesuprantu, kodėl jis, kaip normalus

Parašė Vytautas Petkevičius

Trečiadienis, 2005 Spalio 12 02:00 - Paskutinį kartą atnaujinta Trečiadienis, 2011 Balandžio 13 15:21

---

inteligentas, nereikalauja manęs atsiprašyti arba paneigti mano teiginius, kodėl jis, balindamas tėvo kaulelius, nori užsidirbti krūvą pinigų? Kokia teise jis iš anksto juos prisirašė sau tarsi uždirbtus ir išleisti prisiminimų knygą apie savo tėvą? Juk tai nenormalu. Tokiais pareiškimais skundėjas įrodo tik savo nepilnavertiškumą ir bejėgį įniršį, kad knyga prieš jo norą paplito po Lietuvą žaibišku greičiu, jos išėjo net šešios laidos, jos negalima įsigyti knygynuose, bibliotekose jai perskaityti sudarytos didžiulės eilės, vadinas, ją rašydamas, aš pataikiau į tautos lūkesčius, kuri, tapus nepriklausoma, atsidūrė ant tokio nevilties ir skurdo slenksčio, kurį galėjo sukurti tiktai savi, gobšūs, neturintys jokios žmogiškos moralės apsišaukėliai arba už- sislaptinę priešai.

Aš baigiau du aukštuosius mokslus, laisvai išklausiau visą psichologijos kursą, keturis metus dirbau LR Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininku ir dabar tebedirbu Konsultacinės komisijos pirmininku prie generalinio policijos komisaro V.Grigaravičiaus štabo, man dalyvaujant buvo aptariamoms sudėtingos bylos, teko priimti įvairius sprendimus, tačiau man pačiam iškeltos bylos aš taip ir nesuprantu lig šiolei.

Nuo ko aš turiu gintis?

Prokuratūros išvadoje parašyta, kad pagal LR BK 154 str. 2 dalį mano veikoje yra atitinkamų požymių, kurių negalima nei patvirtinti, nei paneigti. Ką reiškia „yra požymių“? Aš nesusigaudau teisinės leksikos labirintuose, bet požymiai lietuvių kalboje reiškia netikėtus, atsitiktinius, kažką primenančius, bet dar tiksliai nenusakomus pokyčius kokiame nors vyksme arba žmogaus organizme. Juos dar reikia ištirti, išsiaiškinti jų kilmę ir tik tada imtis kokių nors priemonių - išpjauti, gydyti arba nubausti ligonį kokia nors dieta.

Ir štai už tokius tiksliai nenusakytus ir galutinai neištirtus požymius man, teisingiau mano knygai, iškeliama baudžiamoji byla. Didesnio neraštingumo negalima sugalvoti. Tai panašu į prancūzų revoliucijos anekdotą: pirma nukirsim galvą, o paskui paaiškės, kas jis toks. Už ką esu teisiamas? Ar už tai, kad nesislėpdamas už prasimanytų pravardžių, paminėjau Landsbergių pavardes, ar už tai, kad naudodamasis savo sukauptą gausia literatūra, padariau išvadą, jog V.Žemkalnis bendradarbiavo su rusų žvalgyba, ar dar už kažkokią velniavą, kuri konservatorių straipsniuose ir grasinančiuose laiškeliuose įvardinta, kaip "pirmojo Lietuvos žmogaus" įžeidimas? Tuo labiau, kad mano išvadas tikrais faktais patvirtino teisman iškviesti liudininkai: akademikas K.Purvinskas, V.Varnienė, A.Bendinskas ir V.Gulbinas, kurį, kaip ir mane, žodis žodis, prokuratūrai apskundė V.Landsbergis. Po pusės metų V.Gulbinui baudžiamoji byla buvo nutraukta, o skundėjas to sprendimo neapskundė aukštesnei instancijai.

Parašė Vytautas Petkevičius

Trečiadienis, 2005 Spalio 12 02:00 - Paskutinį kartą atnaujinta Trečiadienis, 2011 Balandžio 13 15:21

Įsiklausykite, ką rašo skundėjas. Jis neva gina mirusį tėvą, kuris išėjo Anapilin ir todėl negali pats save apginti. Juk tai nesąmonė. Gerai užmaskuota priedanga. Apie mirusį - gerai arba nieko. Tai šermenų paprotys, galiojantis tris paras, kad žmogaus siela lengviau galėtų atsiskirti nuo nuodėmingo kūno. Kam neaišku, kad mirusieji negali gintis nei teismuose, nei ringuose! Tačiau nuo senų senovės literatūroje yra tyrinėjamos ne tik gyvų, eilinių žmonių, bet ir mirusių iškiliausių, pasaulinio garso asmenybių biografijos, surandami nauji faktai, naujos istorinės aplinkybės, kurios dar labiau juos išaukština arba parodo jų tikrąjį veidą. Tuo ir garsėja memuarinė arba istorinė literatūra.

Kaip suprasti skundėją? Stodamas į komjaunimą, jis išsižadėjo tėvo, o dabar, norėdamas pakelti savo politinį prestižą, gina jį lyg Stalingrado apkasuose. Jam reikia tokio skandalo. Tai žmogaus, išstumto iš aktyvios politikos, paskutiniai pasispardymai. Štai žiūrėkit, koks aš teisingas, pardavęs tėvą, dabar atsipeikėjau, atgailauju ir nebijau įsikibti žinomam rašytojui į atlapus.

Man sukurpta byla yra grynai politinė, nieko bendra neturinti nei su skundėjo morale, nei su jo orumu, tuo labiau, kad prokuroro apklausiamas jis teigė: "Tuo (atseit rašant knygą) man taip pat buvo daroma politinė žala, artėjant 2004 metų Europos Parlamento ir Lietuvos respublikos Seimo rinkimus". Tai vėlgi atviras melas, nes V.Landsbergis į europarlamentarus buvo be konkurso įrašytas pirmuoju numeriu, teisingiau, mandagiai buvo išstumtas iš Lietuvos, kaip susikompromitavęs, politinę perspektyvą praradęs žmogus, kurio paslaugų atsisakė net jo įkurta konservatorių partija, o aš su priešokiais savo knygą rašiau aštuonis metus, panaudodamas anksčiau rašytų straipsnių idėjas bei faktus. Pirmą kartą V.Žemkalnio pavardę paminėjau prieš 40 metų, rašydamas apybraižas apie jo bendražygius A.Bulotą ir G.Jackevičiūtę.

Taip pat nesuprantu tokio akivaizdaus prokuroro šališkumo, kuris nebandė atstatyti nė vieno mano parašyto sakinio visumos ir kaltinimo akte pasirėmė tikrai skundėjo specialiai išrinktais žodžiais bei sakinių klastotėmis. Tai nonsensas. Literatūros mokslo teigimu, jokio kūrinio negalima vertinti neįsigilinus į jo esmę arba ištraukus iš jo kelis žodžius ar sakinius. Taip pat draudžiama savivaliauti sakinio prasmę keičiančia sintakse, sugriaunančia sakinio ritmą ir prasmę.

Noriu pacituoti garsiąją caro Aleksandro I rezoliuciją, reikalaujančią pakarti įžymų dekabristą. Ji buvo parašyta su klaidomis: "Pasigailėt negalima pakarti". Užteko dekabristo draugams tik reikiamoje vietoje padėti kablelį ir žiaurus įsakymas pavirto pasigailėjimu: "Pasigailėt, negalima pakarti". Žmogus išgelbėtas!.. Bet tokiu pat būdu jį buvo galima pasiųsti myriop padėjus kablelį kitoje vietoje: "pasigailėt negalima, pakarti".

„Vytautą Petkevičių - išteisinti“ („Opozicija“ 2005 spalio 12 d. Nr.38)

Parašė Vytautas Petkevičius

Trečiadienis, 2005 Spalio 12 02:00 - Paskutinį kartą atnaujinta Trečiadienis, 2011 Balandžio 13 15:21

Bus daugiau